

Pesticidy

jsou chemické látky působící proti nežádoucím živým organismům.

Podle cílové skupiny organismů se dělí na: **Insekticidy** (proti hmyzu), **rodenticidy** (proti hlodavcům), **fungicidy** (proti houbám a plísním), **herbicidy** (proti plevelům).

Při vývoji těchto látek je kladen veliký důraz na jejich selektivní toxicitu, avšak tato snaha je dosud víceméně neúspěšná. Při manipulaci s těmito látkami je tedy **nutno se přesně držet přiloženého návodu** k použití včetně všech bezpečnostních opatření. Návod k provedení **první pomoci je nutno nastudovat předem a před prací se zařídit tak, aby v případě nutnosti mohla být první pomoc poskytnuta IHNED.**

Děti do kontaktu s těmito látkami přijít nesmějí (pozor na skladování, přítomnost dětí při práci rodičů apod.).

Insekticidy

- **chlorované uhlovodíky** (např. DDT): velmi pomalu se rozkládají, proto se kumulují v životním prostředí. Většina z nich je dnes zakázána.
- **organofosfáty**: rozkládají se poměrně rychle, v životním prostředí se nehromadí, ale jsou vysoce toxické.
- **karbamáty**: jsou to současně insekticidy, herbicidy i fungicidy. Rozkládají se poměrně rychle, v životním prostředí se nehromadí, ale jsou vysoce toxické.
- insekticidy **rostlinného původu** (např. Pyrethrum = prášek ze sušených květů rostliny Chrysanthemum): nejméně nebezpečné, použití jako insekticid v domácnosti i v medicíně (proti parazitům). Smrtelná dávka je 1 g/kg (srovnej NaCl: 4 g/kg).

Rodenticidy

- **Warfarin**: zabraňuje srážení krve, teratogen (poškozuje plod v matce)
- **Fluorocyanid sodný**: kompletně blokuje metabolismus včetně dýchání
- **Strychnin**: křeče, prohnutí těla, zástava dechu, smrt
- **Fosfidy**: nesnesitelné dráždění zažívacího ústrojí. V žaludku i samovolně účinkem vlhkosti se rozkládá na plyn zapáchající po shnilých rybách.

Fungicidy

- **karbamáty**: viz výše
- **hexachlorbenzen**: k ošetřování osiva. V Turecku v 50. letech 20. století otrava 300 lidí (záměna zrní).
- **pentachlorfenol**: konzervace dřeva. Horečka, otok mozku, křeče, smrt. Neexistuje protijed.

Herbicidy

- chlorofenoxysloučeniny: akutní otravy jsou vzácné
- dinitrofenoly: jeden z nich byl ve 30. letech 20. století používán jako prostředek na hubnutí. Pro řadu otrav (i smrtelných) je zakázán. Horečka, vysoký tlak, zrychlené dýchání
- dipyridylové sloučeniny: rozkládají tělesné tuky za vzniku prudce reaktivních látek. Projevy otravy: poleptání ihned, další příznaky (poškození jater, ledvin, nízký tlak), příp. smrt za 5-21 dní. Není znám protijed.